

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

D. 5 Oktob. 1802. Tisdagen N:o 114.

Götheborgs Allehanda.

Zürich, d. 14 Sept. Natten imellan d. 11 och 12 drog General Andermatt en betydlig förstärkning till sig, och besatte de fördelaktigaste posterna på Zürichberget. Hos oss gick man blott defensivt till väga och man skickade till honom en Deputation, som återkom utan något bestämt svar. D. 13 om morgonen lät Generalen utan någon föregående uppföring å nyo bombardera och beskjuta staden med granater, glödgade kulor och beckfransar. Elden varade oafbrutet uti 6 timar, fortsattes sedan stundtals hela dagen, till des Regerings-Kommisarien May från Bern ankom, som lät inställa bombardementet och började att underhandla med staden. Guds nådiga försyn wakade så synbart öfver staden, att äfven denna beskjutning ej åstadkom någon eldsvåda, fastän elden visade sig på mer än 30 ställen. Uti härvarande Hospitalet föllo 28 granater och 4 glödgade kulor. Ränslan af liden öfverrätt upplifvade hela vårt Borgerskap under detta rysvärda uppträde och åstadkom en berömvärd ordning och den måst tjenliga verksamhet.

Dito d. 15 Sept. I dag bitida hafva fiendteligheterna blifvit inställda förmedelst följande Konvention: "Emedan genom åtskilliga omständigheter fiendteligheter förefallit mellan Helvetiska Militären och staden Zürichs Innevänare, så har Regeringskommisarien May, i kraft af sin fullmakt, åtagit sig förmedlingen och med Stats-Municipalitetets tillstånd träffat följande öfverenskommelse: 1) Regeringskommisarien öfverlemnar med fullt förtroende åt Borgerskapet i Zürich stadens bewakande, vill ej lägga någon Garnison i honom, sjelf begifva sig dit som uti Kantonernes hufvudstad och blott taga några Ordonnancer med sig. 2) Ut det förefallna skall förgätas och både staden Zürichs Innevänare samt alla Helvetiska Borgare, som deri deltagit, befrias från alt ansvar; hvarföre och alle de, som å båda sidor äro tillfångna tagne eller arresterade af militära och civila ämbetsmän, skola frigifvas, så vida ej något annat brott kan tilläggas dem. 3) Så snart denna Konvention är undertecknad, skola de hastigaste anstalter träffas för att inställa alla fiendteliga order." Denna till Zürichs fördel ingångna Konvention är i synnerhet befordrad af de bewäpnade Bänderne, som från alla sidor framryckte mot de Helvetiska tropparne. Det rykte att Zürcherne wid ett utfall, utom fångar, förlorat 150 Man som stupat, är ogrundadt. Vår berömda Diakonus Schultze är farligt sårad.

Dito d. 17 Sept. Utom den kapitulation som stöds d. 15 skulle General Andermatt med hela sin Corps blifvit tillfångna tagen, ty hela Kantonen har rest sig mot Helvetiska Regeringen. De 2 härifrån till Bern affände Deputerade hade man bortvist. I stöd af en hemlig artikel skall General Andermatt låta sitt Artilleri och munition stå utanför Zürich, hwaremot vår Stad, i stöd af en annan hemlig artikel, vill erfänna Helvetiska Regeringen, hvars personer dock skola ombytas, för att derigenom lägga grunden till en förlikning mellan bägge hufvudpartierne

uti Schweiz. I går eftermiddag afstogade de Helvetiska tropparne, wid påf 1400 Man, hwaribland ock war något Kavalleri, från Zurichberget, sedan General An-
 dematt fått än ytterligare order från Bern att inställa alla fiendteligheter. Han
 hade ock haft med sig några mot Staden fiendteligen stannade Borgare. I öfver-
 morgon skall här firas en tackfägelsefest för stadens räddning, hwarwid sammankott
 skola göras för dem som blifwit lidande. I går utstodade Regerings-Kommissa-
 rien May följande proklamation: "Med beklagan och misnöje ser jag, att laglös-
 heten i denna kanton stigit till sin höjd och att ett borgerligt krig utbrustit på flere
 ställen. Ifrån detta ögonblick skola alla Militäriska anstalter upphöra och alla
 Borgare, som burit wapen mot hwarandra, åtskilljas och begifwa sig hem. An-
 förarne för de Corpsen, som ej upplösas, blifwa personligen ansvarige för alle
 hwad deras Wänskap kan göra. Alle de som har och der blifwit insatte för poli-
 tiska meningar skola genast ställas på fri fot." — För att tillfredsställa Bön-
 derne wor redan d. 10 en proklamation utstodad, hwarit Staden förklarade att han
 förblifwer wid den proklamation som d. 5 Febr. 1798 utgafs och hwarit desse till-
 deltes lika rättigheter och frihet med Stadens Innevänare. Uti en på befallning
 här kungjord artikel heter det bland annat: "Det kan icke nog offentligent sägas
 att ett sådant uppsörande af Schweiziska Regeringen mot en Stad i Schweiz är
 nästan alldeles utan exempel. Wår stad har nu i 4 år måst lida mer än försträck-
 ligt, men alldrig har en sådan fara hotat honom. Men försynens skyddande hand
 har med en kärbar godhet räddat och bevarat honom till ett bättre öde. Det är
 lika så otroligt som bokstafligen sant, att i hela Staden ingen enda människa blifwit
 dödad eller särad genom wägge beskjutningarne, och att ej ett enda hus, af det sto-
 ra antal som genom granaterna blifwit skadadt, uppgått i rot. Det är något utom-
 ordentligt i hwad ordning, med hwad stort rålamod, tilltagshet och resignation
 stadens Borgerkap förhwarat sina murar mot alla anfall, och huru hwarje på sitt
 ställe med den ordentligaste verksamhet sökt att afswärja den gemensamma faran;
 likaledes förtjenar det anmärkas med hwilken beredwillighet och iswer talrika skarar
 af Bänder ilat att förena sig med Städerna, för att med dem bidraga till att om-
 intet göra militärens bemödande. Bänderne hade ej kunnat lägga någon warak-
 tigare grund till alla redliga förening både i staden och på landet. Staden sjelf skall
 alltid med tacksamhet påminna sig denna hjälp, och man twiflar icke att de bästa
 följder skola af denna wigtiga händelse uppkomma för Bänderne, hwars samma wäl
 ock är oåtskiljeligt från Stadens."

Bern, d. 14 Sept. I det ögonblick som man här, under Schweiz's ut-
 warande bedröfliga och kritiska omständigheter, wäntade en Diktators utnämmande
 och trodde att Dolder dertill skulle utses, timade här en helt annan händelse, nem-
 ligen en kontra-revolution uti wår Regering. Knappt war det bekant, att Borga-
 ren Dolder skulle erhållit fullmakt att vilägga de inre misshälligheterna, för än de,
 som ej ansågo detta rådeligt, eller trodde sig derigenom se sin plan om intet gjord,
 bemödade sig förmå honom att begära afsted som Landamman. Fem ynglingar gin-
 go till honom i dag bittida och förmådde honom att underskrifwa sitt afsted. Så
 snart detta war skedd, låto de honom stiga i en wagn och förde honom till Feges-
 dorf, 3 mil från Bern. Det säges att Franska Ministern ogillat detta uppträdde.
 Gråthållarne Rüttermann och Fuesli neblade sina ämbeten, så snart de fingo weta
 hans afresa, men Senaten anmodade dem att provisoriskt fortsätta sina göromål.
 Imidlertid blifwa oroligheterna sörre och Insurrektions-anden tilltager med hwar-
 je dag. Kantonerne Argau och Baden äro i full resning. Bänderne hafwa gri-
 pit till wapen och bemägtigat sig Baden, Brügg och Lenzburg. Man will weta att

General Undermatt har sticket en del af sin Corps mot Insurgenterna i Baden. Ja redan skall en träffning förefallit, hwari Insurgenterna fått många döde och sårade. O det mer än olyckliga Borgare-kriget! Nu på flere dagars tid hafwa och våra Kantoner rest sig mot den Helvetiska Regeringen. Nu will man att en allmän Demokrati skall införas i Schweiz, litasom uti de små Kantonerne.

Basel, d. 17 Sept. Sedan Borgaren Dolder nerlagt sitt ämbete, höll Senaten i Bern d. 15 en Session som warade hela dagen. Han gillade Rüttemanns och Friesles afsted, och stred till ett nytt wal. Han utnämnde Wattenwyl till Landman, Menod till försse och d' Eglise till andre Ståthållare. Dolder återkom samma aften från Jegesdorf. Han och bägge de förre Ståthållarne blifwa medlemmar i Senaten. Man känner denne Statsmans insifter och stickligheter. Det synes som man trott att hans stijande från Regeringen skulle undanröjja mycken förargelse hos de små Kantonerne. Imidlertid måste dock ett nytt wal anställas, medan hvarken Wattenwyl eller d' Eglise antagit sin wärdighet. Många tweka ännu att berättelsen om denna förändring uti Regeringen i Bern skall förmå de små Kantonerne att afstå från sin insurrektion. Den nya Regeringen har i alla fall trott det wara bäst med omständigheterna att befälla till widare inställa findreteligheterna på alla ställen. Utan twiswel skall Frankrikes bemedling wara det bästa till lugnets återställande. En kurir från Paris har medfört den tidning att förste Konsuln åtager sig mediationen. En extra Deputation skall stickas till Paris. De bewäpnade Wönderne uti Kantonerne Argau och Baden hafwa nu inryckt uti staden Urau. De ginga derifrån till Olten och årnade sig till Solothurn. En Erlach, fordom Landfogde i Burgdorf, skall ansöra dem. De bära swarta och röda kokarder och man säger att de tro sig om kunna ställa allt på den gamla foten, hwarföre de willja tåga till Bern. En del af dem har uppfordrat försningen Arburg.

På Resp. Swenska Ostindiska Kompaniets Kassa: Kontor har underteknad uppburet 94 Rd. 4 s. under Liaren på Ostindiska Skeppet Droctningens sednaste resa, som kommanderades af Hr Swerisen och Midd. Segerfeldt, sammankjutne af Herrar Officianter och Besättningen till Fattig Friksolans i Majorne formån, för hwilken bebrände gåfwa anläggas å Stolans wagnar ödmjukaste tackägelse. Joh. Väck.

Döde i Götteborg.

Tilltänningsswes, att Grofhandlaren Herr John Hall, född härstädes d. 15 Febr. 1735, afled d. 2 dennes. Sorgebetygelse undanbedes.

Tilltänningsswes Andörige och Wänner, att Elepparen Olof Hellströms och des båra Maka, Fru Maria Cathrina Warena enda Son, Gustaf Fredric, afled i Götteborgs Masthugg d. 23 silt. Sept. i en ålder af 7 månader och 13 dagar. Sorgebetygelse undanbedes.

3 R:G:S. Hamburg 73 a 73 s. Amsterdam 69 s. London 6 Rd. 14 s. 75 a 90 d. d. Köpenhamn 50 s. 60 d. dato.

Auktioner.

I dag kl. 10 föremiddagen kommer uti huset N:o 36 wid Sillegatan auktion att hållas å Snusmolaren Thorsfors till des Kreditörers förnöjande afstädda lösegendom af Kåstjater, Möbler, Säng- och Linläder, Posteln och Glas m. m. bestående.

I dag kl. 1 f. m. kommer på Børsen genom auktion att försälljas ett parti 2 bafesblader och Karriplommoa i lador jemte 8 fat Bordeaux Win, 4 år gammalt, hwarå prof wid tillfället uppwisas.

I dag kommer på Børsen härstädes genom auktion att försälljas en wid Barfvet Wiken liggande Diäbåt, något afwer 15 Käster, alldeles ny, bygd af Et, med des fulla Inventarium, allt i komplett stånd; närmare underättelse erhålles på S. J. Rindbergs Kontor.

I dag kl. 1 föremiddagen kommer på Børsen genom auktion att försälljas ett parti gröfre och finare Wäfnader, bestående af Helsinge premie Käster och annan Dul, randiga Käster och Waggarn samt finare och gröfre Boisterwar, hwarå profwer wid tillfället uppwisas.

Till salu finnes:

Hos Hr L. E. Nyon och Komp. försälljes bästa sort Frankt Salt i parti till billigt pris. Frikka Blomsterlöfar af Wastater, Tafetter, Narfiser, Tulpaner, Jongwiler, Anemoner, Ranunkler och alla sorter finare och gröfre Papper m. s. waror finnes hos Hr Isaac Swensson. En Segelbåt af Et om 150 a 160 tunnors drägt, i brukbart stånd med Inventarium, an-

tingen hela eller hälften är till salu och kan i dag beses i Herr Wetterlunds hamn; om priset
lemnas besked i saluboden i huset N:o 22 wid Kongsgatan.

Åstundas att köpa:

Den som har en Mangel att aflära, får weta köparen dertill på Tryckeriet.
På Tryckeriet lemnas underrättelse om köpare till wanlig sort Matoljesåpor samt en god
Mjölsto som kommer att kasswa nu genast eller inom denna månads slut.

Urbjudes att hyra.

Twänne vackra och glada Ungkarls Schwerram med eller utan Möbler äro nu genast le-
diga att så hyras; skälles nämnes på Tryckeriet.

Uti huset N:o 40 wid Kyrkogatan finnes en Korfmashin ledig att så legas.

Åstundas att hyra:

Den som har goda Sängkläder att utlega, får weta hyresman på Tryckeriet.

Tjensskande:

En med hedrande bewis försedd Berjent, som kan föra på resor, Åstundat nu genast tjenst;
adress om honom fås på Tryckeriet.

En Fickelig och stadig Yngling om 22 års ålder, försedd med hedrande bewis, Åstundat
tjenst hos något Herrskap eller Herre att passa upp; swar afwattas i försiglad biljet till E. D.
som inlemnas på Tryckeriet.

Bortstulne och förlorade Safer:

Förl. Söndags morgon bortkom en Glasmåfåre-Demant. Skulle den utbjudas till salu,
torde den quardballas, eller skulle den wara pantsatt, will egaren den igenlösa, då det anmäles
i huset N:o 35 wid Köpmansgatan.

Förl. Söndags eftermiddag bortgick från des egarinna en liten Winthund, hwit till fuld-
ren med bruna-bron; för hwars återställande lemnas belöning af Ramsell Wägg i huset N:o
51 wid stora Bonnen.

Förl. Söndags afton d. 3 dennes bortstals wid Lerkajen i Masthugget en liten Norrsk Jude,
målad inwändigt grön och utwändigt hwit, med 2:ne grönmålade åror. Den som här om hos
Herrar Th. Carlsson och Son lemnar underrättelse, får nöjaktig wedergållning.

Diverse Rungörelser.

De af Stadens och Masthuggets resp. Innewånare, som Åstunda någon information i dans
af mig eller min Son, behagade hädanefter inom medio af denna månad det tillkännagifwa
på Tryckeriet de förre och i Baurhallen de sebnare; åsven erbjuda wi vår tjenst att uppwakta
i de hus hwarest information Åstundas. Uppgärs det ett parti af 8 discipular på hwart skälle,
modereras priset, i sonnerhet då ackord träffas efter wanligheten i ett för allt, hwarmed förstås
att de så lära tills de kunna presenteras på publik Åsemblee; och på det att de sedermera ej
skola glemna hwad som är lärdt, lemnas dem för det samma 16 timmars öfning nästa år i Ok-
tober månad.

Hjelm.

Får härmedelst gifwa denna Stadens resp. Innewånare tillkänna, att jag stottat min ut-
makare Werkstad från huset N:o 118 wid Drottninggatan till Hewiska huset N:o 126 wid
Kongsgatan.

L. J. Lewon.

Peter Grönberg är stottad uti huset N:o 26 wid stora Hamnegatan, hwarest förtälles alla
sorter Specerier och Färgwaror till lindriga priser.

Med Stepparen Jöns Johanson, Galeasen Fredrika, är lägenhet för Salt, Sill, Tran och
andre warors affändande på Malind; då derom tillåges inom denna weckas slut uppå Josefhs
Halls Kontor.

Med Stepparen Carl Holm är lägenhet på Köpenhamn, så wida full last kan erhållas se-
nast nästa Thorsdag; widare besked lemnas på S. J. Kinnbergs Kontor.

Med Kapiten Sjone Pehrson, förande Galeasen Thetis Charlotta, gifwes lägenhet för di-
verse warors affändande på Stockholm, då derom tillåges i dag på Herr S. J. Kinnbergs
Kontor.

Hädanefter mottages till rökning i mitt Måleri Måndagar, Onsdagar och Lördagar från
kl. 10 till 12 alla Rött- och Korssorter. Sötheborg d. 4 Oktob. 1802. B. Winckler.

Med Kapiten N. M. Bard, Huctargaleasen Mars, liggande här på Strömmen, är lägen-
het för diverse warors affändande på Helsingfors, Borgo och Lovisa, då lastningen sker inom
denna weckas slut; widare underrättelse medt. Lestler och Son.

Får härmed äran gifwa resp. Partikum tillkänna, det jag, i anseende till förekomne om-
ständigheter, sunnit mig föranslåten tills vidare inställa min som Traktör hafda näring och rö-
relse; med ödmjuk anhållan det måtte alla de som af mig hafwa någon fordran med sina räk-
ningar infomma; och de som äro något skyldige sine Kulder med det första likubera. Gullberg
d. 4 Oktob. 1802. Jonas Wickberg.

N:o 115 utgifwes i morgon Onsdag.

Samuel Norberg.